

آشنایی
با

فرهنگ اصیل بومی و عامیانه

مؤلف:

احمد واثق عموقین

۱۳۹۸

انتشارات گلشن شقایق

سرشناسه	وائق، احمد - ۱۳۴۰
عنوان و نام پدیدآور	آشنایی با فرهنگ اصیل بومی و عامیانه/ مولف احمد وائق عموقین.
مشخصات نشر	اردبیل، گلشن شقایق، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	۱۵۶ ص. مصور؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۷۱-۶-۹
وضعیت فهرست نویسی	فپیا
موضوع	فرهنگ عامه -- ایران -- اردبیل
موضوع	Folklore -- Iran -- Ardabil
موضوع	روستائیشینی -- ایران -- اردبیل
موضوع	Country life -- Iran -- Ardabil
موضوع	آشنایی ایرانی-- اردبیل
موضوع	Cooking, Iranian-- Ardabil
موضوع	اردبیل (استان)-- اوضاع روستایی
موضوع	Ardabil (Iran: province) -- Rural conditions
رده بندی کنگره	GR۲۹۱/۴۲۰۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۳۹۸/۲۰۹۵۵۳۱۲۲
شماره کتاب شناسی ملی	۵۵۵۰۸۴۶

نام کتاب : آشنایی با فرهنگ اصیل بومی و عامیانه

مولف : احمد وائق عموقین

ناشر : انتشارات گلشن شقایق

طراح و صفحه آرا : امیررضا حکمت فر

ویراستار : باقر وائق

نوبت چاپ : اول سال ۱۳۹۸

تیراژ : ۱۰۰۰

قیمت : ۲۰۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۷۱-۶-۹

(کلیه حقوق قانونی و مادی و معنوی برای ناشر و مولف محفوظ است)

آدرس انتشارات: اردبیل - میدان مادر ارس ۱ کوی شهید هم رنگ

۰۹۱۴۹۵۷۹۷۷۰ - ۳۳۴۴۲۹۰۸

فهرست

۱.....	مقدمه.....
۶.....	ادوات و اصطلاحات کشاورزی (قسمت کاشت).....
۱۶.....	(قسمت داشت):.....
۲۴.....	قسمت برداشت:.....
۳۳.....	محصولات کشاورزی و غلات:.....
۴۰.....	تاریخچه کشت سیب زمینی در ایران:.....
۴۳.....	اصطلاحات محلی و حیوانی.....
۵۶.....	سیر تکامل دام ها.....
۶۷.....	لبنیات.....
۷۰.....	صنایع دستی.....
۷۶.....	حمل گاه به گاه.....
۷۷.....	وسایل حمل گاه.....
۸۲.....	انواع خوردنی.....
۹۱.....	کلمات اصطلاحی برای آگاه.....
۹۶.....	انواع نان.....
۱۰۰.....	زبان حال تنور.....
۱۰۰.....	تجهیزات و چرخش فیزیکی آسیاب.....
۱۰۸.....	اسامی و اصطلاحات وسایل خانگی.....
۱۲۵.....	دام سوواخی.....
۱۲۸.....	نوع پوشش محلی.....
۱۳۴.....	انواع قماش.....
۱۳۵.....	قوش دیلی.....
۱۳۶.....	تعبیرات و اصطلاحات ترکی در محاوره مردم.....

مقدمه

با سپاس و شکرگزاری به خداوند متعال که باز هم نفس دادند تا اینکه یک مقوله‌ی دیگری از فرهنگ اصیل عامیانه را به تحریر درآورم در راستای پژوهش و تحقیقات، هر موضوعی را که پیگیری می‌کنیم بهتر و بیشتر به عمق مسئله واقف و آگاه می‌شویم فرهنگی که هم اکنون در کتابت آن اقدام کرده‌ام. احتمال می‌رود کمتر کسی به این موضوعات، خصوصا فرهنگ اصیل عامیانه روستایی اقدام کرده است. در نوشتن این کتاب هم خوشحال هستم و هم ناراحت، خوشحالی از این جهت است که موضوعات لغوی و اصطلاحات و تعبیرات فراموش شده‌ها جان گرفته و برای زنده شدن در صحنه نمایش قرار می‌گیرند تا اینکه در میان محاوره مردم تا حدودی یادآوری و یا یادآوری‌شده‌ها و یا شنیدن آن حسرتی در دل داشته باشند این موضوع برای بنده امتیازی است که با مشاهده آن از کنار آن گذر نمایند اگرچه برای آنها باعث آزار و ناخوشایند باشد از این جهت تاسف می‌خورم که با وجود گسترش پیشرفت علمی و فرهنگی، تعداد زیادی از کلمات و اصطلاحات اختراعی که ریشه در کتب و آثار خارجی دارد می‌شوند و یا در کشور خودمان به وجود می‌آید و سبب امتیاز و غنی شدن ادبیات محاوره‌ای است بدیهی است که برای بیشتر شنیدنی و واژه‌های فرهنگ کشور است اما از طرف دیگر با پوشش قرار دادن امکانات سنتی و قدیمی باعث می‌شود خیلی از لغت‌ها و واژه‌ها و اصطلاحات ما در آتش خاکستر شود اگر به محتوای این کتاب دقت شود معلوم می‌شود که درصد زیادی از نوشته‌ها کاربرد نداشته و از بین رفته‌اند پس وقتی که امکانات در دسترس مردم نباشد کاربرد آن نیز از ذهن‌ها و افکارها از بین خواهد رفت

یقین می‌دانم که عده‌ی زیادی از مردم عزیز با خواندن این فرهنگ اصیل خوشحال شده و لذت خواهند برد.

چند بیتی که در زیر مرقوم شده است تمامی کلمات و لغات آن در محتوای کتاب شرح داده شده است. بعضی از بیت‌ها به صورت طنز آمده است.

اوخیار دوخ اکابر گنجه لر

مال غذا سیدور میجه‌لر

واحد اولجی بز اولمیشدی قولاج

بعضی‌لر بورکی قویاردی قیقاج

یه‌ملی غذا میز استود اودوخ

قوجا میش عزیزلرین واریدی قولوخ

داها یوخدی کنده کالا

دام تیکن دال میور آوارا

بعضی اثوین واریدی دالانی

هانی اولاردان قالی

باخسون اگر چایدا بولاقا

یثری تبدیل اولوب اتاقا